2014-09-30
Dagens Industri, sid 14
”Pensionsjättarna visar vägen framåt”

När pensionsfonden Calpers nyligen beslöt att göra sig av med sina fyra miljarder dollar, motsvarande 29 miljarder kronor, som placerats i hedgefonder, sände det chockvågor genom finansindustrin.

Hedgefondbranschen har ungefär 22 000 miljarder kronor under förvaltning varav olika pensionsfonder står för mer än en tredjedel. Beslutet lär inspirera fler.

Calpers är ofta en föregångare som kapitalförvaltare. Med 300 miljarder dollar, drygt 2000 miljarder kronor, under förvaltning för 1,7 miljoner lärare och statsanställda i Kalifornien är det USAs största pensionsförvaltare. Det är dubbelt så mycket som våra fyra AP-fonderna eller lika mycket som våra fem största livförsäkringsbolag tillsammans.

Hedgefondbranschen drivs med en omodern placeringsfilosofi: genomlysning saknas, ersättningen till förvaltarna är hög och avkastningen inte längre speciellt imponerande.

Idag förväntas en pensionsfond kunna försvara eventuella kostnader med att det ger högre avkastning utan onödigt risktagande och erbjuder en hållbar placeringsstrategi med hänsyn till miljö, samhällsansvar och styrning.

Bakom Calpers beslut finns en större omvärdering av uppdraget som pensionsförvaltare. Till det klassiska målet att generera en långsiktigt stabil avkastning lägger fonden sedan i somras även kravet att se till investeringsbeslutens betydelse för framtida pensionärer och skattebetalare i Kalifornien.

Calpers ska stödja både en sund utveckling av regler på kapitalmarknaderna och investeringar i Kalifornien. I min förra krönika skrev jag att brittiska pensionsbolag mycket väl får och kan göra precis det som Calpers nu gör. Bara de vill.

Till de som vill, kan men inte alltid får hör AP-fonderna. Fjärde AP-fondens har tillsammans med franska statens pensionsfond drivit på framtagande av börsindex som utesluter de värsta koldioxidbovarna.

Det beskrivs som en lönsam strategi. Det får dessutom stöd i en studie från Smith School of Enterprise and the Environment, del av Oxforduniversitet.

Forskarna har vägt ihop resultatet av 190 studier och anser sig kunna peka på att över 80 procent av de bolag som arbetar hållbart över en längre tidsperiod kan redovisa lägre kapitalkostnad, högre lönsamhet och högre aktiekurs.

Första AP-fonden ger sig, tillsammans med en grupp amerikanska pensionsfonder ger den sig på robothandeln där flera av världens största börser nu stäms inför amerikansk domstol.

När New York Stock Exchange och Nasdaq favoriserar robothandlare på bekostnad av andra investerare avleder de årligen flera miljarder dollar från vanliga köpare och säljare.

Därför torde det bara vara en tidsfråga innan svenska pensionsförvaltare, statliga såväl som de korporativistiska, tar steget fullt ut och deklarera sitt långsiktiga ansvar även för tillväxten i Sverige genom att investera tydligare på och utanför börsen.

Attityder och regler går egentligen lätt att ändra. Speciellt som ingen behöver göra avkall på avkastningen.

Sophie Nachemson-Ekwall
oberoende rådgivare till prbyrån JKL, doktor i företagsekonomi
vid Handelshög skolan i Stockholm och före detta ekonomijournalist.
www.sophienachemsonekwall.com
info@sophienachemsonekwall.com